

Bilag til bet. o. lovf. vedr. arbejdsmiljø

Spørgsmål 11:

Ministeren bedes sende svarene på de spørgsmål, som LO stillede i sit høringssvar til lovforslaget.

Svar:

Der vedlægges notat af 11. oktober 2005 fra Arbejdstilsynet med svar på de spørgsmål, som LO stillede i forbindelse med høringen af lovforslaget.

Notat vedrørende LO's spørgsmål fremsendt i forbindelse med den eksterne høring af lovforslaget om ændring af arbejdsmiljøloven (begrænsning af arbejdsgiverens strafansvar og skærpelse af straffene for visse overtrædelser, der begås af ansatte m.v.)

Det fremgår af LO's specielle bemærkninger og spørgsmål til lovforslaget, at LO mener, at det bør præciseres, at der er omvendt bevisbyrde for arbejdsgivere, som ønsker at påberåbe sig den nye straffrihedsbestemmelse.

Inden for strafferetten er det et almindeligt gældende princip, at bevisbyrden for tiltalte skyld påhviler anklagemyndigheden, hvilket også kommer til udtryk i Den Europæiske Menneskeretskonvention. Princippet kaldes ligefrem bevisbyrde. Der må antages, at der skal vægtige grunde til for at fravige dette princip. Sådanne vigtige grunde foreligger ikke i dette tilfælde.

Omvendt bevisbyrde indebærer, at tiltalte skal bevise, at vedkommende er uskyldig.

Lovforslaget indeholder ikke en bestemmelse om omvendt bevisbyrde.

En betingelse for at anvende de foreslåede bestemmelser om begrænsning af arbejdsgiverens strafansvar er, at arbejdsgiveren har opfyldt alle sine pligter efter arbejdsmiljølovens kapitel 4.

I overensstemmelse med gældende strafferetlige principper påhviler det anklagemyndigheden at oplyse sagen.

Som i alle andre arbejdsmiljøretlige straffesager vil arbejdsgiveren (tiltalte) alt andet lige argumentere for, godt gøre, fremlægge dokumentation m.v. for, at kravene i arbejdsmiljølovgivningen er opfyldt. Vurderer anklagemyndigheden – på baggrund heraf og på baggrund af politiets efterforskning i øvrigt – at dette *ikke* er tilfældet, vil anklagemyndigheden fremsende sagen til retten. I retten vil anklagemyndigheden skulle bevise, at arbejdsgiveren *ikke* har opfyldt

alle sine pligter efter arbejdsmiljølovens kapitel 4, før arbejdsgiveren kan dømmes.

Det almindelige princip om ligefrem bevisbyrde er således anvendt i lovforslaget.

1. Ministeren bedes fremlægge en oversigt for de sidste 10 år over antal af administrative bøder, udenretlige bødevedtagelser og domme, der er afgivet for overtrædelser af arbejdsmiljøloven. Oversigten bedes udspecificeret med angivelse af ansvarssubjekter, samt hvilke overtrædelser der har udløst den retlige reaktion.

En sådan oversigt findes ikke. Arbejdstilsynet kan dog henvise til, hvor dele af det efterspurgte materiale findes. Det drejer sig om Arbejdstilsynets Virksomhedsregnskaber/Årsrapporter fra 2001-2004 samt Arbejdstilsynets lovovervågningsredegørelse om Arbejdstilsynets bemyndigelse til at afgøre visse sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen med administrative bødeforelæg. Uddrag heraf følger nedenfor.

For så vidt angår overtrædelser af arbejdsmiljøloven fra 1995-2000, der er afgjort ved udenretlige bødevedtagelser og domme henvises til Arbejdstilsynets trykte domssamlinger. Disse indeholder samtlige landsretsdomme og højesteretsdomme for disse år. Domssamlingerne indeholder endvidere forskellige skematiske oversigter, herunder hvilke ansvarssubjekter sagerne har været rejst imod, samt inden for hvilke områder overtrædelserne er sket.

Overtrædelser af arbejdsmiljøloven fra 2001-2005, der er afgjort ved landsrets- eller højesteretsdomme findes på Arbejdstilsynets hjemmeside. Dommene er her sorteret efter årstal, kapitel i arbejdsmiljøloven for den skete overtrædelse, ligesom der findes et stikordsregister. Der foreligger ikke en statistisk oversigt over, hvor mange udenretlige bødevedtagelser der har været i årene 2001-2005.

Følgende er *uddrag* fra Arbejdstilsynets virksomhedsregnskab fra 2001-2004 vedrørende domme og udenretlige bødevedtagelser:

2001:

391 sager blev afsluttet i 2001, heraf blev 57 pct. afsluttet med udenretlig bødevedtagelse.

2002:

475 sager blev afsluttet i 2002, heraf blev 62 pct. afsluttet med udenretlig bødevedtagelse.